

**O'zMU Ijtimoiy fanlar fakulteti "Sotsiologiya" kafedrası 70311001 –
Sotsiologiya (yo'nalishlar bo'yicha) 1-kurs magistratura ta'lim yo'nalishi
"Sotsiologiyada va ijtimoiy amaliyotda tizimli yondashuv" fanidan
yakuniy nazorat savollari**

1. XX asr 40yillarida fanda tizimli harakat.
2. Tizim tushunchasi, tizim turlari.
3. K. Marks tizim nazariyasi va metodologiyasi.
4. Jamiyatni butun bir tizim sifatida ko'rib, uning asosiy elementlari (ijtimoiy institutlar, guruhlar va shaxslar) qanday o'zaro bog'liq va ta'sirchan ekanligini tushuntiring. Misollar keltiring.
5. K.Marks ta'limotida tizimlilik xususiyati ijtimoiy formatsion xususiyatida.
6. T. Parsons ijtimoiy tizim nazariyasi.
7. Sotsial tizim funksiyalari.
8. Ijtimoiy muammolar (masalan, ishsizlik yoki ijtimoiy tengsizlik) jamiyat tizimining qaysi elementlari o'rtasidagi uzilish natijasida kelib chiqadi? Buni qanday tiklash mumkin?
9. Sotsial tizimni tashkillashtirish darajalari va integratsiya mexanizmlari.
10. Sotsial tizim va sotsial tizimosti.
11. Tizim, element, tarkib tushunchalarni mazmuni va shakllanishi
12. Oila tizimini boshqa ijtimoiy tizimlar bilan bog'lab tahlil qiling. Oilaning o'zgarishi jamiyatning boshqa sohalariga qanday ta'sir ko'rsatadi?
13. Parsons nazariyani asos, funksiya tushunchalari,
14. Parsonsni integratsiya va differentsiatsiya tushunchalari.
15. Ijtimoiy harakat tizimning asosi sifatida.
16. Tizimli yondashuvni qo'llab, qanday qilib ta'lim tizimining samaradorligini oshirish mumkin? Uning jamiyatdagi boshqa tizimlar (iqtisod, madaniyat) bilan bog'liqligini ko'rsating.
17. Ijtimoiy tizim va ijtimoiy qonunlar,
18. Jamiyat dinamikasini qonunlari va o'zgarish aloqalari.
19. Sababiy aloqalarni tushunchasi.
20. Shahar infratuzilmasining rivojlanishi qaysi ijtimoiy tizimlar (masalan, sog'liqni saqlash yoki transport) bilan muvofiqlashtirilishi kerak? Misollar orqali tushuntiring.
21. Funksional aloqalarni aniqlash roli.
22. Tizimli va majmuaviy yondashuvlar: umumiy va farqli jihatlari.
23. A. Toynbining jamiyat sivilizatsiya taraqqiyoti nazariyasida majmuaviy yondashuv.
24. Ijtimoiy nazorat tizimi (huquqiy va ma'naviy me'yorlar) jamiyatdagi tartibni saqlashda qanday rol o'ynaydi? Ushbu tizimning uzilishi qaysi muammolarga olib keladi?
25. Sotsiologik tadqiqotda majmuaviy belgilari.
26. Sotsiologik tadqiqotda majmuaviy ko'rsatkichlarni tuzish.
27. Tizim asoslarini aniqlash.
28. Globalizatsiyaning mahalliy ijtimoiy tizimlarga ta'sirini tizimli yondashuv asosida tahlil qiling.
29. Tizim asoslarini turlicha ochib berish.
30. Tizim butunligi nimadan iborat.
31. Tizim integratsiya asoslarini ochib berish.
32. Texnologik rivojlanish ijtimoiy tizimlarga qanday o'zgarishlar olib kelmoqda? Bu jarayonning ijobiy va salbiy tomonlarini muhokama qiling.

33. Qonuniy aloqalarni va munosabatlarni ochib berish.
34. Zamonaviy ijtimoiy tizimlar
35. Ijtimoiy tizim tiplari.
36. Jamiyatdagi ekologik muammolarni tizimli yondashuv orqali tahlil qilib, ularni hal qilish strategiyalarini taklif qiling.
37. Madaniyat va tsivilizatsiya.
38. Madaniy pluralizm rivojlanish faktor sifatida.
39. Madaniyatlarning suhbat (dialogi) jamiyatni rivojlanish usuli sifatida.
40. Jamiyatdagi zo'raonlik muammosini tizimli yondashuv nuqtayi nazaridan o'rganib, uning sabablari va oqibatlarini tahlil qiling.
41. Sotsial tizim tushunchasi, uni turlari.
42. K. Marksni sotsial struktura nazariyasi.
43. Faoliyatni mahsadga mofiqligi, uslubi va natigasi.
44. Ijtimoiy tarmoqlarni jamiyat tizimining yangi elementi sifatida tahlil qiling. Ularning ijtimoiy aloqalarga va qadriyatlar tizimiga ta'siri qanday?
45. Tizimli va majmuaviy yondashuvlar: umumiy va farqli jihatlari.
46. A. Toynbining jamiyat tsivilizatsiya taraqqiyoti nazariyasida majmuaviy yondashuv.
47. Sotsiologiya ob'ektini kompleks belgilari.
48. Migratsiya jarayonlari jamiyatning iqtisodiy, madaniy va demografik tizimlariga qanday ta'sir ko'rsatadi? Tizimli yondashuv asosida tushuntiring.
49. Sotsiologik tadqiqotda magmuaviy ko'rsatqichlari.
50. Sotsiologik tadqiqot ob'ektini tizimli tahlil qilish bosqichlari.
51. O'rganilayotgan jarayonining belgilarni tuzish.
52. Urbanizatsiya natijasida jamiyatning qaysi tizimlari (ta'lim, sog'liqni saqlash, ekologiya) o'zgaradi? Ushbu o'zgarishlar ijtimoiy rivojlanishga qanday ta'sir qiladi?
53. Sotsiologik ma'lumotlarni tizimli umumlashtirish.
54. Ijtimoiy faoliyat strukturasi va turi.
55. T.Parsonsning sotsial struktura tuchunshasi.
56. Ijtimoiy tengsizlikni qisqartirish uchun iqtisodiy va madaniy tizimlarni birgalikda qanday boshqarish mumkin? Tizimli yondashuv yordamida izohlang.
57. Faoliyatni ob'ektiv va subjektiv sharoitlari.
58. Tizimli tahlil metodlar turlari, ularning o'ziga hosligi.
59. Tizim asoslarini turlicha ochib berish.
60. Inqirozli vaziyatlarda (masalan, pandemiya) ijtimoiy tizimlarning muvofiqligi va samaradorligi qanday ta'minlanadi? Ushbu jarayonni tizimli tahlil qiling.

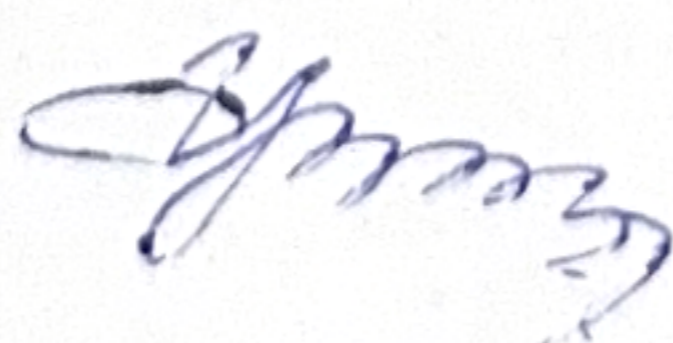
Savollar fan dasturi asosida tuzilganligiga va stilistik, orfografik jihatidan xato emasligiga kafolat beraman.

Sotsiologiya kafedrasi mudiri:

E.Zaitov

Tuzuvchi:

R.Ubaydullayeva